

M.A. (Sem.-III) Examination

503 Economics

Public Economics-II

May-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (૨) વિકલ્પો આંતરિક છે.
 (૩) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ “જાહેર કરજનો પ્રાથમિક વાસ્તવિક બોજો ભવિષ્યની પ્રજા ઉપર પડે છે.” આ વિધાનનું ટિકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
 અથવા
 ૧ વિકસતા દેશોમાં આર્થિક વિકાસમાં જાહેરદેવાનો ફાળો ચર્ચો. ૧૪
 ૨ રાજકોષીય નીતિના ઉદ્દેશો વિગતે ચર્ચો. ૧૪
 અથવા
 ૨ વર્તમાનમાં ભારતમાં આર્થિક સ્થિરતા અંગે લેવાયેલા રાજકોષીય પગલાઓની સમીક્ષા કરો. ૧૪
 ૩ તેરમાં નાણાપંચ ઉપર નોંધ લખો. ૧૪
 અથવા
 ૩ સમવાયી તંત્ર એટલે શું? ભારતમાં તેની બંધારણીય જોગવાઈઓ સમજાવો. ૧૪
 ૪ વસ્તુ અને સેવા કર (GST) ઉપર નોંધ લખો. ૧૪
 અથવા
 ૪ જમીનધારણા વેરા ઉપર નોંધ લખો. ૧૪
 ૫ નીચેના દરેક પ્રશ્નો માટે સાચો જવાબ પસંદ કરી તેનો ક્રમ (ક, ખ, ગ, ઘ) તમારી ઉત્તરવહીમાં લખો : ૧૪
 (૧) “જાહેર કરજ અને રાષ્ટ્રીય આવકનો ગુણોત્તર એ જાહેર કરજના બોજનો આધાર છે.” આ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ કહ્યું છે?
 (ક) ડોમર (ખ) કાલ ડોર (ગ) માલ્થસ (ઘ) કેઈન્સ.
 (૨) મસગ્રેવના મત મુજબ મૂડી સંચય માટેના સાધનો નીચેનામાંથી શેના દ્વારા પ્રાપ્ત કરવા જોઈએ?
 (ક) કરવેરા (ખ) સબસીડી (ગ) જાહેર કરજ (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.
 (૩) ઉર્ધ્વસ્તરીય અસમતુલા ક્યારે ઉદ્ભવે છે?
 (ક) રાજ્યોને સોંપાયેલી જવાબદારી સામે ફાળવેલા સાધનો અપૂરતા હોય
 (ખ) રાજ્યોને સોંપાયેલી જવાબદારી અને ફાળવેલા સાધનો સમતુલિત હોય
 (ગ) રાજ્યોને સોંપાયેલી જવાબદારી સામે ફાળવેલા સાધનો વધુ પડતા હોય
 (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.
 (૪) સમસ્તીય અસમતુલા એટલે
 (ક) રાજ્યોની રાજકોષીય જરૂરીયાત અને રાજકોષીય સાધનો સમાન હોય
 (ખ) રાજ્યોની રાજકોષીય જરૂરીયાત અને રાજકોષીય સાધનોમાં તફાવત હોય
 (ગ) રાજ્યોની રાજકોષીય જરૂરીયાત અને નાણાકીય શક્તિ સમાન હોય
 (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.

- (૫) સમવાયી નાણાતંત્રની અસમતુલા દૂર કરવા માટે કયા પગલાઓ જરૂરી છે?
 (ક) કાર્યો અને સાધનોની પુનઃ ફાળવણી (ખ) સબસીડી
 (ગ) ઉપરના (ક) અને (ખ) બંને (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.
- (૬) ૭૩ અને ૭૪માં બંધારણીય સુધારો શું સુચવે છે?
 (ક) રાજ્યોનું બંધારણીય સ્થાન (ખ) કેન્દ્રનું બંધારણીય સ્થાન
 (ગ) સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓનું બંધારણીય સ્થાન (ઘ) ઉપરોક્ત બધા.
- (૭) બીન યોજનાકીય નાણાકીય જરૂરિયાત માટે રાજ્યોને કેન્દ્ર દ્વારા કઈ કલમ હેઠળ ગ્રાન્ટ આપવામાં આવે છે?
 (ક) કલમ ૨૭૫ (ખ) કલમ ૨૭૦ (ગ) કલમ ૨૮૦ (ઘ) કલમ ૨૮૨
- (૮) બંધારણીય કલમ ૨૮૩ શું સુચવે છે?
 (ક) કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા રાજ્યોને લોન ફાળવણી (ખ) RBI દ્વારા કેન્દ્રને લોન ફાળવણી
 (ગ) વિદેશી સંસ્થા દ્વારા કેન્દ્રને લોન ફાળવણી (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.
- (૯) વાય. વી. રેડ્ડી કેટલામાં નાણાં પંચના અધ્યક્ષ છે?
 (ક) દસમું નાણાપંચ (ખ) ૧૧મું નાણાપંચ (ગ) ૧૨મું નાણાપંચ (ઘ) ૧૪મું નાણાપંચ
- (૧૦) કૃષિ કરવેરા કોના હસ્તક આવે છે?
 (ક) રાજ્ય સરકાર (ખ) કેન્દ્ર સરકાર (ગ) સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થા (ઘ) ઉપરોક્ત બધા જ
- (૧૧) વ્યવસાય વેરો કોણ ઉઘરાવે છે?
 (ક) સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થા (ખ) કેન્દ્ર સરકાર
 (ગ) રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકાર (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.
- (૧૨) અંદાજપત્રીય ખાદ્ય એટલે
 (ક) સરકારની કુલ આવક કરતા કુલ ખર્ચ ઓછુ હોય
 (ખ) સરકારના કુલ ખર્ચ કરતાં કુલ આવક ઓછી હોય
 (ગ) સરકારની રાજકોષીય આવક કરતાં રાજકોષીય ખર્ચ ઓછુ હોય
 (ઘ) ઉપરમાંથી એક પણ નહિ.
- (૧૩) નીચેનામાંથી કયા કારણો સરકારી ખર્ચમાં વધારા માટે જવાબદાર છે?
 (ક) વ્યાજ ચૂકવણી (ખ) પગારો (ગ) સબસીડી (ઘ) ઉપરોક્ત બધા જ
- (૧૪) પ્રાથમિક ખાદ્ય એટલે
 (ક) રાજકોષીય ખાદ્યમાંથી વ્યાજની ચૂકવણીની રકમ બાદ કરતા પ્રાપ્ત રકમ
 (ખ) મહેસૂલી ખાદ્યમાંથી વ્યાજ ચૂકવણીની રકમ બાદ કરતાં વધતી રકમ
 (ગ) અંદાજપત્રીય ખાદ્ય - રાજકોષીય ખાદ્ય
 (ઘ) નાણાકીય ખાદ્ય - રાજકોષીય ખાદ્ય

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions carry equal marks.
(2) Attempt all the questions.

- 1 “The primary real burden of public debt falls on future generation”. Critically examine this statement. 14
OR
- 1 Discuss the role of public debt in economic development of a developing country. 14
- 2 Discuss in detail the objectives of fiscal policy. 14
OR
- 2 Evaluate the recently fiscal steps in India for economic stability. 14
- 3 What a note on 13th finance commission. 14
OR
- 3 What is federal finance? Explain its constitutional provisions in India. 14
- 4 Write a note on Goods and Service Tax (GST). 14
OR
- 4 Write a note on agriculture holding tax. 14
- 5 Select the correct answer for each of the following questions and write its number (a, b, c, d) 14
in your answer book :
- (1) “The ratio of public debt and national income is the base for burden of public debt”.
Which economists have made this statement ?
(a) Domar (b) Kaldor (c) Malthus (d) Keynes.
- (2) Musgrane is of the view that the resources for capital formation should be obtained through.
(a) Taxation (b) Subsidy (c) Public debt (d) None of the above.
- (3) The vertical inequality arises when
(a) Fiscal resources of the state are less than its responsibilities
(b) Fiscal resources of the state are equal to its responsibilities
(c) Fiscal resources of the state are more than its responsibilities
(d) None of the above.
- (4) Horizontal inequality means
(a) The fiscal needs and fiscal resources of the state in equal
(b) There is difference between fiscal needs and fiscal resources of the state
(c) The fiscal needs and monetary capacities is equal
(d) None of the above.
- (5) Which steps are necessary to remove imbalance in federal finance?
(a) Redistribution of functions and resources
(b) Subsidy (c) Both (a) and (b) above (d) None of the above.
- (6) The 73rd and 74th constitutional amendment indicates
(a) Constitutional place of state (b) Constitutional place of center
(c) Constitutional place of local bodies (d) All of the above.

1905E709-4

- (7) Under which article central government gives grants to state for meeting their non-plan financial needs?
(a) Article 275 (b) Article 270 (c) Article 280 (d) Article 282
- (8) What does article 293 of constitution suggest?
(a) Loan by Center to State (b) Loan by RBI to Center
(c) Loan by foreign institution to Center (d) None of the above.
- (9) Y. V. Reddy was the Chairman ..... Finance Commission.
(a) 10th (b) 11th (c) 12th (d) 14th
- (10) Agriculture tax comes under
(a) State Government (b) Central Government
(c) Local bodies (d) All of the above
- (11) Professional tax is collected by
(a) Local bodies (b) Central Government
(c) State and Central Government (d) None of the above.
- (12) Budgetary deficit means
(a) Total expenditure of government is less than its total income
(b) Total income of the government is less than its total expenditure
(c) The fiscal expenditure of the government is less than its fiscal income
(d) None of the above.
- (13) Which of the following reasons are responsible for increase in government expenditure?
(a) Interest payments (b) Salaries (c) Subsidy (d) All of the above.
- (14) Primary deficit means
(a) Amount derived after deducting interest payments from fiscal deficit
(b) Amount left after deducting interest payments from revenue deficit
(c) Budgetary deficit - Fiscal deficit
(d) Monetary deficit - Fiscal deficit.
-